

2015. május

ELŐTERJESZTÉS

A 1032/2014 KORMÁNYHATÁROZAT TELJESÍTÉSÉRE MEGALAKULT MUNKACSOPORT RÉSZÉRE A FŐMÉRNÖKI RENDSZERRŐL

I. A FŐMÉRNÖKI RENDSZER

A 1032/2015. (I.30.) Korm. hat. 13. pontja előírja a főépítési és tervtanácsi rendszer felülvizsgálatát és újraszabályozását. A főépítészek – országos, megyei, járási, települési szinten lényegében két típusú feladatkörhöz kötődve teljesítik feladataikat: a kormányhivatalok megyei és járási szintjén az államigazgatási szervezetrendszerben, a települések esetében alapvetően önkormányzati feladat-rendszerben. Azon főépítészek feladatkörének kialakítása pedig különös figyelmet kíván, akik feladataikat olyan városi önkormányzatnál teljesítik, amelynek jegyzője építésügyi hatósági hatáskörrel rendelkezik.

Az önkormányzati feladatok között kiemelt jelentőségű a település infrastruktúra rendszerének üzemeltetése, fejlesztése. Az ország nagyobb települései – elsősorban a városi önkormányzatok – nagy értékű, bonyolult és települési, sőt területi szinten összefüggő infrastrukturális rendszerekkel rendelkeznek. Ezen rendszerek üzemeltetése és fejlesztése olyan szakmai ismereteket igényel, amelyek elsősorban a főmérnöktől várhatók el. Ennél fogva a főépítész is a főmérnökkel együtt képes teljes körűen ellátni a településsel kapcsolatos műszaki feladatokat.

Különösen így van, ha figyelembe vesszük az e-építésben szükséges feladatokat és az e-közműnyilvántartás bevezetését. Az EU elkövetkező fejlesztési időszakában kiemelt figyelmet kapnak a város-rehabilitációs projektek az energiahatékonyság. A fejlesztések körében igen jelentős források bevonása várható a közlekedésszervezés és a környezetvédelem területén. Ezek legnagyobb része mérnöki feladat, az előkészítéstől kezdve a tervezésen és kivitelezésen keresztül a használatba vételig, majd azt követően a fenntartás és üzemeltetés terén is.

Mindezekből következően az MMK alapvető fontosságúnak tekinti, hogy a városi önkormányzatok – elsősorban a járási székhelyek szintjéig, továbbá a Budapesti Agglomeráció erősen urbanizálódott térségében, valamint a kiemelt üdülőövezetek szezonalban kiugró nagy népességet ellátó településein – rendelkezzenek főmérnökkel,

aki szakmai biztosítékot jelent a műszaki rendszerek biztonságos és gazdaságos üzemeltetésére.

II. A FŐMÉRNÖK

II/1. A vázolt körülmények meghatározzák a települési főmérnök feladatai különösen

- az önkormányzati törzsvagyonhoz tartozó műszaki infrastruktúra működtetésének, felújításának és fejlesztésének irányítása;
- önkormányzati intézmények felújítása, fejlesztése (a főépítéssel koordinálva);
- zöldfelületek karbantartása, felújítása, fejlesztése;
- közterület használatba adásának, takarításának és síkosság mentesítésének irányítása;
- csapadékvíz-csatorna hálózat üzemeltetésének irányítása;
- a közművek nyilvántartása;
- részvétel az ár- és belvízvédelem, vízügyi koordinációban;
- a lakossági érdekek képviselete a közösségi közlekedés szervezése terén;
- önkormányzati vagyon nyilvántartása;
- a település szakmai képviselete a jegyző megbízásából;
- műszaki feladatok koordinációja az önkormányzati hivatal szervezeti egységei között;
- katasztrófa helyzetekben a mentési, védekezési tevékenységében való részvétel;
- a közmunkaprogramok tervezésével, szervezésével, lebonyolításával kapcsolatos önkormányzati feladatokat ellátása;
- köztemetők fenntartásának irányítása.

II/1.1. A települési főmérnök fogalma

A főmérnök a helyi önkormányzat vagy társulása építési beruházási és településüzemeltetési, valamint egyes településfejlesztési jellegű feladatait összefogó, irányító - felsőfokú szakirányú végzettséggel rendelkező - személy.

Célszerű és indokolt, hogy a járási székhelyek, valamint Budapest agglomerációjához és a Balaton üdülőkörzetéhez tartozó városi önkormányzatok hivatalaiban a műszaki üzemeltetést ellátó egységek vezetője kapjon főmérnöki megbízást, és a munkakör betöltéséhez legyen szakmai követelmény a Magyar Mérnöki Kamara szakirányú szakértői jogosultsága.

Mindezt a 1032/2015. (I.30.) Korm. határozat teljesítése körében megalkotásra kerülő jogi szabályozásnak kell rendezni.

III. INDOKLÁS

Az épített és a táji környezet alakításának elsődleges gazdái a települési önkormányzatok. E tevékenységük a legutóbbi mintegy két évszázad során fokozatosan differenciálódott építészeti, víz- és útépitési, kertészeti, majd gáz- és villamos-energetikai munkákra. Az igényváltozást többé-kevésbé követte a települések szakembergárdájának bővülése is, bár nem mindig megfelelő szinten. A szocializmus évtizedeiben a lakásépítés kiemelt fejlesztése – az infrastruktúra-hálózat elhanyagolása mellett – a főépítési posztot hozta előtérbe, míg a mérnöki ágak súlya csökkent.

Az 1990 után nagy lendülettel kezdődött szennyvízcsatorna-, gáz- és telefonvezeték-létesítés, útépitések és utcai növényzettelépítés esetenkénti konfliktusai és többletköltségei, valamint a települések fokozódó közlekedési üzemzavarai azonban már új korszak kezdetét jelezték.

Mára feszítő feladattá vált a közterületek ésszerű és gazdaságos használata, a komplex közlekedési-, közmű- és növényzeti koordináció, a mérnöki infrastruktúrák közérdekű üzemeltetése, mindezek nagyszámú, szakmai tisztázást kívánó kérdésével együtt.

A tapasztalatok nyilvánvalóvá tették, hogy a települések építése, szépítése, működése, üzemeltetése „egyedül nem megy”: a főépítész átfogó feladatköre mellett, de a közterületeknek, azok rendszerszintű és tervezett használatának, a települési műszaki infrastruktúrájának a főmérnök a legmegfelelőbb gazdája.

Budapest, 2015. május 11.

Szóllóssy Gábor